

PLANTA+

НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА

SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION

23 січня 2026 р.
м. Київ, Україна

January 23, 2026
Kyiv, Ukraine

Том 2
Volume 2

20
26

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОПОЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

**Матеріали
VI Науково-практичної конференції з міжнародною участю**

Том 2

**23 січня 2026 року
м. Київ**

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
BOGOMOLET'S NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
UNIVERSITY OF OPOLE

«PLANTA+. SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION»

**The proceedings
of the Sixth Scientific and Practical Conference with International
Participation**

Volume 2

**23 January 2026
Kyiv**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Мінарченко В. М., доктор біологічних наук, професор

Карпюк У. В., доктор фармацевтичних наук, професор

Махinya Л. М., кандидат біологічних наук, доцент

Підченко В. Т., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Чолак І. С., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ковальська Н. П., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ольшанський І. Г., кандидат біологічних наук

PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА: матеріали VI науково-практичної конференції з міжнародною участю (Київ, 23 січня 2026 р.). Київ: Паливода А. В., 2026. Т.2. 295 с.

ISBN 978-966-437-888-5.

Збірник містить матеріали VI Науково-практичної конференції з міжнародною участю «PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА». У збірнику опубліковано результати наукових досліджень провідних вчених України та іноземних фахівців з питань фітохімічного аналізу, стандартизації лікарської рослинної сировини, інтродукції, ресурсознавства лікарських рослин. Висвітлено питання технології та аналізу лікарських засобів рослинного походження, дієтичних добавок, лікувально-профілактичних та косметичних засобів. представлені фармакологічні дослідження з питань безпеки та застосування у клінічній практиці лікарських засобів рослинного походження. Розглянуто проблеми модернізації навчального процесу та орієнтації на дистанційне навчання у закладах освіти.

Матеріали представляють інтерес і можуть бути корисними для широкого кола наукових та науково-педагогічних працівників наукових установ, закладів вищої освіти фармацевтичного, медичного, біологічного профілю, докторантів, аспірантів, студентів, співробітників фармацевтичних підприємств та громадських організацій.

Друкується в авторській редакції. відповідальність за достовірність наданого для видання матеріалу несуть автори одноосібно. Будь-яке відтворення тексту без згоди авторів забороняється. Матеріали пройшли антиплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення Strikeplagiarism.

ISBN 978-966-437-888-5.

© Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця, 2026

© Колектив авторів, 2026

ОСОБЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Коношевич Л.В., Яковець К.Л.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ, Україна

lvkonoshevych@gmail.com, kateruna02052000@gmail.com

Ключові слова: фармацевтичний ринок, воєнний стан, Державний реєстр лікарських засобів в Україні.

Вступ. Особливості функціонування системи охорони здоров'я у цілому, а також фармацевтичного ринку зокрема, в умовах надзвичайного, а саме, воєнного стану є важливим питанням галузі охорони здоров'я. Доступність населення до необхідної допомоги в таких умовах потребує як регулювання законодавчої бази, так і вимагає чіткого забезпечення фізичної доступності громадян до медичної та фармацевтичної допомоги.

Мета роботи – провести порівняльний аналіз основних показників фармацевтичного ринку України в умовах воєнного стану за 2022 – 2025 роки.

Матеріали та методи. Серед матеріалів дослідження – нормативно-правові документи [3], офіційно представлені електронні джерела, запити до державних органів. Використано методи: системно-аналітичний, порівняльний, узагальнення результатів.

Результати та їх обговорення. Кожен громадянин України, відповідно до 49 статті Конституції України [2], має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Це право громадян особливо актуальне на сьогоднішній день, оскільки, 24 лютого 2022 року на нашу країну віроломно напала російська федерація та з цього часу в Україні запроваджено воєнний стан. Значною мірою це стосується і лікарських засобів, які є необхідною складовою як при наданні кваліфікованої медичної допомоги, відповідно до стандартів лікування тих чи інших захворювань, так і для профілактики хвороб. Бойові дії в Україні, які ведуться вже четвертий рік, спричинили значні виклики, які переживає вітчизняний фармацевтичний ринок: закриття чи руйнування аптечних закладів, як на окупованих та прифронтових територіях, так і на всій території України, унаслідок щоденних обстрілів; масовий виїзд населення нашої Держави, у тому числі і значної кількості фахівців, за кордон; руйнування логістичних шляхів постачання ліків та сировини для їх виготовлення, у тому числі і «прильотів» на фармацевтичні заводи, фабрики, склади та бази, що, у свою чергу, призводить до перебоїв із постачанням лікарських препаратів та зміни їх асортименту; необхідність наявності на фармацевтичному ринку України більшої кількості певних груп лікарських засобів, наприклад, заспокійливих, серцевих, знеболювальних, антисептиків тощо; ввезення значної кількості лікарських засобів від міжнародних партнерів у вигляді гуманітарної допомоги; адаптація фармацевтичного ринку до нових реалій, зокрема і нормативно-правового регулювання тощо.

Для забезпечення доступності населення до фармацевтичної допомоги в умовах воєнного стану внесено відповідні зміни в нормативно-правові акти,

зокрема функціонує Урядова програма «Доступні ліки», перелік нозологій та лікарських засобів якої постійно розширюється; спрощено процедуру отримання ліків на прифронтових територіях (за паперовими рецептами, через мобільні аптечні пункти, функціонування проєкту «Укрпошта.Аптека», шляхом електронної роздрібною торгівлі лікарськими засобами); запроваджено механізм паралельного імпорту; частково спрощено процедуру державної реєстрації лікарських засобів.

Порівняльний аналіз Державного реєстру лікарських засобів [1], кількості ліцензій суб'єктів господарювання з обігу лікарських засобів, загальної кількості місць проведення такої діяльності, у тому числі і тих, що мають ліцензію на провадження господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів, у розрізі років (2022 – 2025), висвітлює вплив введення воєнного стану на фармацевтичний ринок України. Отже, за результатами такого аналізу встановлено, що запровадження воєнного стану в Україні істотно не вплинуло на кількість зареєстрованих в Україні субстанцій, готових лікарських засобів, in bulk та фасування із in bulk, а їх співвідношення за походженням (вітчизняних чи іноземних) практично залишається сталим. Така ж ситуація і з реєстрами ліцензіатів та місць провадження діяльності – кількість ліцензіатів з обігу лікарських засобів, за даними Держлікслужби, суттєво не змінилася. Але ця інформація є формальною, оскільки за повідомленням Держлікслужби відсутні технічні можливості для встановлення кількості ліцензіатів та аптечних закладів, які знаходяться на тимчасово окупованих ворогом територіях, а також кількості знищених окупантами таких закладів на підконтрольній території, хоча інформація про їх ліцензії в реєстрі ліцензіатів наявна. Крім того, в Україні спостерігаються значне зменшення аптечних закладів, що мають право на обіг підконтрольних лікарських засобів, що, у свою чергу, обмежує права пацієнтів у доступі до необхідних препаратів, особливо у віддалених регіонах.

Висновки. Для забезпечення доступності населення до фармацевтичної допомоги в умовах воєнного стану внесено відповідні зміни в нормативно-правові акти. Також встановлено, що суттєві зміни в кількості зареєстрованих на території України лікарських засобів відсутні, а кількість ліцензіатів з обігу лікарських засобів також залишилась майже незмінною. Критична ситуація складається з аптечними закладами, що мають ліцензію на провадження господарської діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів – їх кількість становить менш ніж 1% від загальної кількості аптек. І ця проблема потребує вирішення на законодавчому рівні.

Перелік посилань:

1. Державний реєстр лікарських засобів в Україні. URL: <http://www.drlz.com.ua/>
2. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
3. Офіційний портал Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua>